

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Martinii Tridentini E Societate Jesu Sinicae Historiae Decas Prima

Martini, Martino

Monachii, 1658

Quartus Imperator Chumkangus. Imperavit annis XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11848

QUARTUS IMPERATOR
CHUMKANGUS.

Imperavit annis XIII.

Hic postquam procerum studijs fratri in imperio successus est, etsi
obtentam dignitatem ijs acceptam ferret; veritus tamen, ne
Ys semel suas vires in imperio fratri abrogando expertus, in-
suum quoque exitium fieret potentior, ei putavit non tantum fidei,
quantum gratia debere. Autoritate præterea populique favore Im-
peratori vix imparem suspectabat. Prudens juvenis, ac præ quam ab
illâ ætate speres. Eum proinde per singularis amicitia speciem, & ut
suis negotijs domi necessarium continet in regia; imperio militari,
quod Ys in Imperatoris copias adhuc exercebat, in CHEUM explora-
tâ fidei hominem transmoto. Ys, licet sagacis ingenij, tam specioso
tamen carcere non intellexit antè se teneri, quam alieni à se animi signa
in Imperatore deprehendit. Quem ne magis exacerbaret, necessitati
ac tempori obsecutus, altissimo silentio dissimulavit, quicquam à se
injuriæ loco haberi; clam autem totius HIAÆ familiae interitum ma-
chinabatur. Et primò quidem magistratum voluntates, queis potest
obsequijs conciliare sibi allaborat. Inde Imperatori varijs lenocinijs
imminet, quem sciebat in imperio successurum patri. Ne verò scelus
vindictæ cupidine conceptum quamprimùm exsequeretur; CHEI,
qui ejus loco exercitui præerat, fides ac vires obstabant. Omnem igitur
lapidem movet, ut eum apud Imperatorem in invidiam & suspi-
cionem vocet; quo factò facilis & expedita patebat ei ad iram explen-
dam via. Nam quibus artibus impetrâisset, ut CHEUS magistratu
exueretur; iisdem effecturum sperabat, ut alius, qui suarum esset par-
tium, substitueretur. Verùm Imperator ejus technas subodoratus, nec
invidiosè laudantem nec palàm calumniantem audivit. Iterum dein-
de clandestinam cædem in CHEUM molitus, ubi nihil procedit totus
in demerendo Imperatoris filio fuit. Nec consilio defuit fortuna.
CHUNGKANGUS enim immaturâ morte decedens, filio imperium
reliquit; quem Ys jam antè sibi obnoxium adulando fecerat.

*Cyclo 9. anno
59 ante Chris-
tum 2159.*

*Prudentia
juvenis Im-
peratorum.*

Memorabilis eclipsis imperante CHUNGKANGO accidit, dum *Eclipsis solis.*
sol

*Mathematici
ob errorem
occisi.*

*Et occidi so-
liti.*

*Superstitio
circa eclipses.*

sol sidus aut constellationem FANG dictam obtineret, quæ nunc temporis circa vigesimum octavum gradum scorpionis est. Eam quod Astrologi regij per incuriam non prædixerant, morte multati sunt. Annus hujus eclipsis non eundem apud omnes reperio. Alij asserunt eam altero anno hujus Imperatoris ante Christum bis millesimo centesimo quinquagesimo octavo contigisse; alij in sextum ejusdem annum referunt, qui foret ante Christum bis millesimus centesimus quinquagesimus quartus. Ceterum Mathematicos alij putant necatos, quod YSI clam faverent. Utcunque est, quod de futura eclipsi præmonere neglexerint; nemini causa mortis insolens apud Sinas videri debet. Est enim vel hodie illic in more positum, ut regius Mathematicus, si forte in munere suo ejusmodi errores admittat, capite luat. Quippe Sinæ grande piaculum credunt, laboranti tunc soli aut lunæ, neve canis aut draco sese devoret, metuenti, solennibus sacrificijs, ritibus, & imprimis ingenti strepitu, clangore & clamore non in tempore succurrisse. Unde postquam Imperator de imminente eclipsi fuit à siderum peritis commonefactus, mox per cursores cuncta imperij civitates de die & horâ illius edocentur. Quo tempore Præfecti ac cives ubivis locorum eam horam sollicitè expectant, tympanis ac pelvibus æreis instructi, ut imminens alterutri periculum eâ complosione avertant.

QUINTUS IMPERATOR SIANGUS.

Imperavit annis XXVII.

*Cyclo 10. an.
12 ante Chri-
stum 2146.*

*Gratia abusu-
sus.*

SIANGUS à patre imperium, non item consilium accepit. Incautus enim adolescens obsequijs ac blanditijs YSI jam diu irretitus exautorato Cheo, exercitui eum denuo præfecit. Qui tamen, ut infida est omnis potestas adulatione qua sita, paulò post ingratus ac perduellis vires in exitium Imperatoris convertit. Conciliatis ergo sibi militum studijs primò ad regia imperia obstinatè cunctatur. Dein multa in ipsum nefariè machinatus, tandem cogit è regiâ profugere. Aliquamdiu exul duorum regulorum sanguine sibi junctorum CHINQUONIL & CHINSINI hospitio usus est.

Interea